

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve
in
Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 213-04/15-13/
Ljubljana, 15. 9. 2015

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta, na podlagi 20. in 21. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), oblikovali naslednje skupno

M n e n j e

h Kontingentnemu načrtu Republike Slovenije za zagotovitev nastanitve in oskrbe v primeru povečanja števila prosilcev za mednarodno zaščito

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (58. seja) in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (52. seja) sta na skupni seji 10. 9. 2015 obravnavali Kontingentni načrt Republike Slovenije za zagotovitev nastanitve in oskrbe v primeru povečanja števila prosilcev za mednarodno zaščito, ki ga je Vlada RS sprejela 16. 7. 2015.

Dopolnilno predstavitev je podal državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve Boštjan Šefic, ki je predstavil trenutne razmere, ukrepe in organe, na podlagi katerih naj bi bila Slovenija sposobna učinkovito reagirati ob izredni situaciji, ki bi lahko nastala ob nenadnem povečanem prihodu večjega števila prosilcev za mednarodno zaščito v RS. Kontingentni načrt je preventivni akcijski načrt države, kako se odzvati v primeru povečanega in nenadnega porasta prosilcev za mednarodno zaščito v RS. Navezuje se na sprejem beguncev po kvotah. Iz prakse držav članic EU izhaja, da se najprej uporabijo zmogljivosti nastanitvenih kapacitet pristojnih migracijskih organov, sledi uporaba zmogljivosti drugih organov državne uprave, kot skrajni ukrep pa se uporabi zunanje zmogljivosti. V navedenem načrtu so dogovorjeni scenariji in cilji, opredeljeni vsi potrebni ukrepi in organi ter vzpostavljeni sistemi možnega odzivanja na novo nastalo izredno situacijo. Ukrepi in udeležba organov je opredeljena glede na različen obseg povečanja števila prosilcev. Za koordinacijo in redno komunikacijo med vladnimi organi, civilno družbo in lokalnimi skupnostmi je 8. 9. 2015 potekal sestanek usklajevalne skupine za reševanje begunske problematike na Ministrstvu za zunanje zadeve. V usklajevalni skupini poleg Ministrstva za zunanje zadeve sodelujejo Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za zdravje, Uprava RS za zaščito in reševanje, predstavniki kabineta predsednika vlade, Urad vlade RS za komuniciranje, predstavniki nevladnih in humanitarnih organizacij ter predstavniki lokalnih skupnosti. Ministrstvo za notranje zadeve bo posebno pozornost v prihodnje

posvetilo občinam, ki bodo predvidoma deležne več migracijskih aktivnosti in ukrepov. Na evropski ravni je Evropska komisija maja letos predstavila evropsko agendo za migracije, ki sloni na treh stebrih. Predlagala je vzpostavitev sistema začasne porazdelitve manjšega števila ljudi, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito in so se zatekli v Italijo, Grčijo in ostale države članice EU. S tem želi zagotoviti pravično in uravnoteženo udeležbo držav članic v skupnih prizadevanjih. Gre za relokacijo 40 tisoč oseb, Slovenija naj bi sprejela 230 oseb. Evropska komisija je tudi predlagala načrte v zvezi z begunsko krizo in migracijami, kar je v svojem nagovoru o stanju v Uniji 9. 9. letos v Evropskem parlamentu predstavil predsednik komisije Juncker. 14. 9. 2015 je v Bruslju potekal Izredni svet za pravosodje in notranje zadeve na temo migracij. Na zasedanju so ocenili izredne razmere in dosedanje ukrepe v spopadanju s krizo ter razpravljali o načrtu za nadaljnje delo s poudarkom na politiki vračanja migrantov, seznamu varnih držav izvora, učinkovitim nadzorom zunanje meje EU, drugemu projektu relokacije 20 tisoč oseb iz Italije, Grčije in Madžarske, mednarodnem sodelovanju ter preiskovanju in preprečevanju tihotapljenja migrantov.

Kamal Izidor Shaker, predsednik Odbora za zadeve EU v Državnem zboru, je opozoril na zahtevnost in kompleksnost obravnavanega problema in nujnost, da se obravnava z globalnega vidika. Konflikti v Siriji predstavljajo največjo humanitarno in varnostno krizo na svetu, zato nujno terjajo pozornost OZN. Kritičen je bil tudi do EU, ker se ni pravočasno in učinkovito odzvala. Odbor za zadeve EU je obravnaval evropsko agendo o migracijah, seznanja in sprejema pa stališča RS v zvezi z begunsko krizo. Dodano vrednost Državnega sveta pri soočanju z begunsko krizo vidi v komunikaciji z lokalnimi skupnostmi. Ta komunikacija je izjemno pomembna, ker bodo migranti bivali v posameznih občinah. Zato je potrebno na ustrezen način pripraviti prebivalce le teh. Izpostavil je primer dobre prakse iz Slovenj Gradca.

Državni svetniki ugotavljajo, da se situacija z migranti intenzivno spreminja, migracije se vedno bolj krepijo, soočamo se s povečanim pritiskom migrantov na zahodno-balkanski poti. V zadnjem obdobju je najbolj izpostavljena zahodno-balkanska pot, ki trenutno vodi preko Grčije, Makedonije, Srbije in Madžarske. Glavna vstopna točka priseljencev v EU je Madžarska, glavni ciljni državi pa sta Švedska in Nemčija. Zaradi dogajanj na omenjeni poti je posledično mogoče pričakovati spremembo migracijskih poti. Ena od alternativ se nakazuje v smeri Hrvaške, BiH in naprej Slovenije. Posledično bi bila Slovenija soočena z izjemnim migracijskim pritiskom, s katerim se trenutno sooča del držav Zahodnega Balkana. Državni svetniki menijo, da se je Vlada RS odzvala pravočasno in izražajo podporo pripravam, ki že potekajo za pripravo ustreznih lokacij, kapacitet in postopkov. Sami zaznavajo begunsko krizo predvsem kot humanitarno. Izpostavili so sodelovanje lokalnih skupnosti kot pomemben element operativnih načrtov v spopadanju z napovedano krizo. So pa kritični do odziva držav članic EU. Strinjali so se, da je potrebno narediti več, tako s strani upravljanja in obravnavanja beguncev, kot tudi na področju konkretnjšega in učinkovitejšega delovanja v smeri odpravljanja vzrokov za migracije. Poleg celovitega evropskega pristopa do problematike, izpostavljajo njen globalni vidik in odzivnost mednarodnega mehanizma OZN pri obravnavi razsežnosti begunske krize.

V razpravi so bila zastavljena vprašanja, na katera je odgovoril državni sekretar Šefic in so se nanašala na:

- obravnavo različnih kategorij prosilcev po Zakonu o mednarodni zaščiti;
- zagotovitev finančnih sredstev in uporaba državnih rezerv materialnih sredstev;

- pomen usklajenega delovanja pri oblikovanju ukrepov, s pomočjo katerih bo mogoče nasloviti politične, humanitarne in pravne vidike razmer v času begunske krize;
- oblikovanje pozitivnega javnega mnenja glede integracije beguncev v družbo predvsem v lokalnih skupnostih in njegov pomen za odnos delodajalcev;
- ustrezen način evidentiranja potencialnih kapacitet za nastanitev;
- posebna pozornost za primere mladoletnih beguncev, še posebej otrok brez spremstva;
- vpliv na varnostne razmere v državi;
- občutljivo politično vprašanje predstavljajo kvote za preselitev beguncev iz tretjih držav v države članice EU.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta sprejeli sklep, da sta se seznanili s Kontingentnim načrtom Republike Slovenije za zagotovitev nastanitve in oskrbe v primeru povečanja števila prosilcev za mednarodno zaščito.

* * *

Lilijana Žurman, l.r.
Sekretarka Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve

dr. Janvit Golob, l.r.
Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve

Meta Štembal l.r.
Sekretarka Komisije lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Jernej Verbič, l.r.
Predsednik Komisije lokalno samoupravo in regionalni razvoj